

НЕЗВИЧАЙНУ, ЦІКАВУ І КОЛЬОРОВУ МОЗАЇКУ РОБИМО МИ ПАПЕРОВУ

Урок трудового навчання у 3-му класі

Тетяна НІФАНТЬЄВА, вчителька початкових класів,
СНВК "Лілея", м. Київ

Творчість дитини не має меж. Для неї придасться навіть невеличка деталька, виготовлена з паперу. Такий простий елемент дає змогу створювати різноманітні візерунки, сюжетні картини, декоративні панно. Авторка запрошує вас і ваших учнів теж долучитися до унікального заняття з мозаїкотворення.

Тема. Паперова мозаїка.

Очікувані результати

- учень/учениця самостійно чи з допомогою дорослого опановує створення елемента паперової мозаїки;
- вислуховує і чітко повторює порядок дій при виконанні роботи;
- бере участь у створенні колективного панно з елементів паперової мозаїки; творчо підходить до роботи;
- розповідає про мозаїку як вид декоративно-ужиткового мистецтва;
- оперує новою лексикою з теми;
- співпрацює в групі, проявляє ініціативу, докладає зусилля для досягнення спільного результату.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комп'ютер; презентація про мозаїчні панно в оздобленні храмів; зразки елементів мозаїки та виробів із них; кольоровий папір, ножиці, аркуші паперу А3; костюми персонажів мультфільму "Чіп і Дейл".

Хід уроку

I. Організаційний момент (2–3 хв)

1. Привітання

Діти за вчителем повторюють віршовані рядки.

Ранок день розпочинає,
Дня хорошого бажає.
Щоб усім було цікаво,
Пристапаємо до справи.

2. Перевірка готовності до уроку

Учні переглядають, чи все необхідне є на парті, організовують своє робоче місце.

II. Повідомлення теми та мети уроку (5–7 хв)

1. Розповідь з елементами бесіди

— До нас сьогодні завітали гості: Гаєчка, Чіп і Дейл. Пригадайте, з якого вони мультфільму.

— Ці нерозлучні друзі хочуть нас чогось навчити.

Заходять попередньо підготовлені учні, одягнені в костюми персонажів, вітаються і починають розповідь.

Орієнтовний зміст повідомлення

Гаєчка:

— Як ви знаєте, ми багато подорожували, то ж багато чого й бачили. Особливо нам запам'яталась мозаїка.

Чіп:

— Мозаїка — слово, яке походить із латинської мови. Воно пов'язане з музами, покровительками мистецтва.

Мозаїкою називають візерунок, викладений зі шматочків на різних поверхнях: стінах, підлозі, стелі тощо. Матеріалом для мозаїки є кераміка, скло, дерево, прості камінці й навіть папір.

На мультимедійній дошці вчитель демонструє зразки мозаїки.

Дейл:

— Мозаїка зародилася ще на стародавньому Сході, у Персії, звідки до нас дійшли чудові скриньки з малюнками у такій техніці. Прекрасні зразки цього виду мистецтва можна побачити у внутрішньому оздобленні мечетей і мінаретів.

Учитель демонструє зображення мозаїки мечетей і мінаретів.

Гаська:

— Найвідоміші мозаїчні панно України прикрашають Софійський собор і Свято-Михайлівський Золотоверхий чоловічий монастир у м. Києві.

На екрані — відповідні фото.

Чіп:

— Сьогодні ми вас навчимо, як робити мозаїку з паперу. Але спершу трохи порухаємося.

2. Фізкультхвилинка (за вибором учителя)

III. Робота над темою уроку (23–25 хв)

1. Демонстрація та аналіз зразка мозаїки

Гості демонструють дітям зразки паперової мозаїки і виготовлених з неї виробів. Діти обговорюють побачене, обмінюються враженнями, висловлюють припущення, як ці роботи виготовлені.

2. Інструктаж

Учитель просить дітей пригадати правила роботи у групах.

Орієнтовний зміст правил

- Розмовляти тихо.
- Вислуховувати думки інших.
- Не перебивати.
- Допомогати товаришу.

5. Виконання роботи

Для виготовлення елемента мозаїки педагог завчасно вирізає з кольорового паперу квадрати розміром 10х10 см.

Гаська, Чіп і Дейл демонструють процес виготовлення елемента мозаїки, наголошуючи на тому, що всі лінії перегинання слід добре фіксувати. Під час виконання роботи персонажі й учитель допомагають дітям.

Діти виготовляють кілька елементів одного чи різних кольорів, у групі придумують візерунок і наклеюють його на аркуш А3.

Зайві елементи можна вкладати для зручного зберігання один в один і використовувати для інших мозаїк.

IV. Підсумок уроку (3–5 хв)

1. Презентація робіт

На дошці учні облаштовують виставку своїх робіт, обмінюються враженнями.

2. Заключна бесіда

Орієнтовний зміст запитань

- Що нового ви дізналися на уроці?
- Що таке мозаїка?
- Які є види мозаїки? Як її виготовляють?
- Чого навчилися?
- Які почуття у вас виникали під час виготовлення елементів мозаїки і панно?

ВИГОТОВЛЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ МОЗАЇКИ

№ з/п	Зміст дій
1	Кладемо квадрат перед собою. Складаємо його навпіл по одній діагоналі, потім розгортаємо і складаємо по іншій діагоналі.
2	По черзі перегинаємо навпіл по вертикалі, розгинаємо, потім — навпіл по горизонталі, розгинаємо.
3	Згинаємо до середньої лінії спершу ліву, потім праву частину. Розгинаємо. Повертаємо квадрат на 90°, знову згинаємо до середини ліву і праву частину. Не розгинаємо.
4	Кладемо утворений прямокутник вертикально, загинаємо до лівого краю правий верхній і правий нижній кути. Отримуємо "літачок". Розгинаємо. Повертаємо прямокутник навколо осі й робимо те ж саме. Розгинаємо.
5	Відгортаємо правий верхній кутик назовні, до правого краю і, притримуючи його великим пальцем правої руки, зводимо до купи ліву і праву верхні частини так, щоб утворилася трикутна складочка, згином у середину. Притримуючи утворений трикутник лівою рукою, правою трішки відтягуємо правий верхній кутик виробу і зліва направо заправляємо під нього трикутну складочку. Розгладжуємо.
6	Перевертаємо виріб навколо осі й те саме робимо зі зворотного боку. Отримуємо "човник".
7	Перевертаємо. Ромб, що утворився посередині, перегинаємо по центральній лінії. Мозаїчний елемент готовий.

Оригінальні зошити від авторів інтегрованих підручників

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

- ☀ Робочий зошит № 1
- ☀ Робочий зошит № 2
- ☀ Зошит з інформатики
- ☀ Зошит для діагностичних робіт

2
КЛАС

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЧИТАННЯ

- ☀ Зошит з розвитку зв'язного мовлення
- ☀ Тренажер з правопису: зошит № 1 і зошит № 2

SvitDovkola.org

Замовляйте комплект робочих зошитів для 2-го класу:

☎ (067) 504 5022, (050) 761 7259

@ books@dvsvit.com.ua

СВІТ
ВІСНИЦЬО
ТВО